

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10**MÔN: NGỮ VĂN – NINH BÌNH NĂM 2022****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (3 điểm)** Đọc văn bản sau:

SEA Games 31 đã khép lại trong khúc hoan ca, không chỉ với chủ nhà Việt Nam mà cả 11 quốc gia Đông Nam Á, cùng nhau toả sáng, mạnh mẽ hơn trong giai đoạn mới sau giai đoạn chống chọi với đại dịch Covid-19.

Trước khi SEA Games 31 khởi tranh, mục tiêu của Đoàn thể thao Việt Nam là giành 140 Huy chương Vàng. Kết thúc đại hội, chúng ta giành tới 205 Huy chương Vàng, bỏ xa Thái Lan ở vị trí thứ 2 với khoảng cách 113 Huy chương Vàng. Con số này cho thấy, thể thao Việt Nam vượt trội so với những đối thủ mạnh trong khu vực và đây là điều bất ngờ. Nhiều vận động viên ở những môn trước đây không được dự SEA Games đã thi đấu nỗ lực để có thành tích. Nhiều đội tuyển đã thi đấu xuất thần, vượt xa chỉ tiêu Huy chương Vàng đặt ra trước đại hội.

(...) SEA Games 31 diễn ra trong điều kiện rất khó, cả về kinh tế và giai đoạn mới của đại dịch Covid-19. Tuy nhiên, công tâm nói rằng, SEA Games 31 đã thành công rực rỡ. Các đoàn quốc tế đánh giá cao Việt Nam từ giai đoạn xây dựng nội dung thi đấu, bảo đảm sự hài hoà giữa các môn Olympic và đặc thù, thể hiện được bản sắc chủ nhà nhưng vẫn cơ hội cho các quốc gia trong khu vực toả sáng...

Như phát biểu của Thủ tướng Phạm Minh Chính, SEA Games 31 làm cho chúng ta tiến lại gần nhau hơn, đoàn kết hơn, nỗ lực hơn, quyết tâm hơn, hành động quyết liệt hơn, vượt lên tất cả khó khăn, thách thức vì tình yêu thể thao cao thượng...

Và cũng cần phải nhắc đến, đó là các địa điểm thi đấu đều đầy ắp khán giả vì một nền thể thao lành mạnh. Rất nhiều hăng thông tấn nước ngoài tuy không phải lần đầu chứng kiến vẫn sững sốt với biển người trong cờ đỏ sao vàng ăn mừng chiến thắng, kết thành một khối thống nhất. Những hình ảnh ấn tượng đó một lần nữa khẳng định về một đất nước Việt Nam thân thiện, mến khách, về tình yêu nước nồng nàn, sự đoàn kết, nắm tay nhau vượt qua khó khăn của dân tộc Việt Nam.

(Hội tụ để toả sáng, Quang Minh, Báo Giáo dục và Thời đại, số 124, Thứ Tư, ngày 25/05/2022, tr.12)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm) Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2 (0,5 điểm) Theo đoạn trích, rất nhiều hăng thông tấn nước ngoài đã sững sốt với hình ảnh nào?

Câu 3 (1,0 điểm) Vì sao tác giả bài viết cho rằng: SEA Games 31 đã khép lại trong khúc hoan ca?

Câu 4 (1,0 điểm) Anh/chị hãy nêu 02 việc cần làm để thể hiện tình yêu thể thao chân chính.

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1. Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về vai trò của tinh thần đoàn kết trong cuộc sống.

Câu 2. Cảm nhận bức tranh thiên nhiên trong khoảnh khắc giao mùa qua đoạn thơ sau:

Bỗng nhận ra hương ổi
Phả vào trong gió se
Sương chùng chình qua ngõ
Hình như thu đã về.

Sông được lúc dềnh dàng
Chim bắt đầu vội vã
Có đám mây mùa hạ
Vắt nửa mình sang thu.

(Sang thu, Hữu Thỉnh, Ngữ văn 9, Tập Hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016, tr.70)

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU:

Câu 1:

Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Phương pháp: Căn cứ bài các phương thức biểu đạt đã học.

Cách giải:

Phương thức biểu đạt chính: Thuyết minh.

Câu 2:

Theo đoạn trích, rất nhiều hãng thông tấn nước ngoài đã sừng sốt với hình ảnh nào?

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, tìm ý.

Cách giải:

Các hãng thông tấn sừng sốt vì hình ảnh cờ đỏ sao vàng trong ăn mừng chiến thắng, kết thành một khối thống nhất.

Câu 3:

Vì sao tác giả bài viết cho rằng: SEA Games 31 đã khép lại trong khúc hoan ca?

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, tìm ý.

Cách giải:

Tác giả cho rằng Sea Game khép lại trong khúc hoan ca vì:

- + Các đoàn thể thao cùng nhau tỏa sáng mạnh mẽ trong giai đoạn mới sau Covid-19.
- + Việt Nam dành được 205 huy chương Vàng.
- + Điều kiện tổ chức khó khăn nhưng nội dung thi đấu, đảm bảo sự hài hòa giữa các môn Olympic và đặc thù, vừa thể hiện bản sắc chủ nhà vừa mang đến cơ hội cho các quốc gia khác.
- + Địa điểm thi đấu đều đầy ắp khán giả vì một nền thể thao lành mạnh.

Câu 4:

Anh/chị hãy nêu 02 việc cần làm để thể hiện tình yêu thể thao chân chính.

Phương pháp: Phân tích.

Cách giải:

Học sinh nêu 2 việc sao cho phù hợp.

Gợi ý:

- Thể thao không phân biệt màu sắc, chủng tộc.
- Yêu thể thao cần có lối chơi lành mạnh.

-...

I. LÀM VĂN:

Câu 1:

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về vai trò của tinh thần đoàn kết trong cuộc sống.

Phương pháp: Phân tích, giải thích, tổng hợp.

Cách giải:

1. Giới thiệu vấn đề: Ý nghĩa tinh thần đoàn kết.

2. Bàn luận

- Đoàn kết: nghĩa là những cá nhân riêng lẻ cùng nhau hợp sức lại, tạo nên một sức mạnh vững chắc giải quyết tốt vấn đề mà tập thể đang muốn làm.

- Ý nghĩa tinh thần đoàn kết:

+ Đoàn kết giúp chúng ta vượt được mọi khó khăn, thử thách.

+ Đoàn kết giúp chúng ta giải quyết công việc nhanh hơn.

+ Đoàn kết giúp chúng ta gắn kết mối quan hệ giữa con người với con người.

+ Đoàn kết tạo nên sức mạnh lớn lao, vĩ đại.

+...

- Phê phán, lên án những con người đoàn kết lại để làm việc xấu, gây phương hại đến những người khác.

- Bản thân luôn gắn kết, hòa hợp với mọi người xung quanh tạo nên tình đoàn kết theo đúng nghĩa của nó.

3. Tổng kết.

Câu 2:

Cảm nhận bức tranh thiên nhiên trong khoảnh khắc giao mùa qua đoạn thơ sau:

Bỗng nhận ra hương ổi
Phả vào trong gió se
Sương chùng chình qua ngõ
Hình như thu đã về.

Sông được lúc dềnh dàng
Chim bắt đầu vội vã
Có đám mây mùa hạ
Vắt nửa mình sang thu.

(Sang thu, Hữu Thỉnh, Ngữ văn 9, Tập Hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016, tr.70)

Phương pháp: Phân tích, tổng hợp.

Cách giải:

1. Mở bài: Giới thiệu chung

2. Thân bài

2.1 Những tín hiệu báo mùa thu sang:

Bài thơ được mở ra bằng những tín hiệu rất riêng, báo mùa thu về:

+ “Hương ổi”: đi liền với từ “bỗng” gợi cảm giác đột ngột, ngỡ ngàng; “phả” – làn hương ngọt ngào, sánh đậm, mùi ổi chín như được cô lại, phả vào gió thu. “Hương ổi” gợi không gian thơ thân thuộc, yêu dấu của làng quê đất Việt với những khu vườn, lối ngõ sum xuê hoa trái, làm nên hương sắc mỗi mùa; gợi hương vị riêng của mùa thu trong thơ Hữu Thỉnh.

+ “Gió se” là ngọn gió heo may mùa thu dịu nhẹ, thoáng chút se lạnh lúc thu về, giúp ta cảm nhận rõ hơn cái ngọt lành của hương ổi.

+ “Sương chùng chình” – nghệ thuật nhân hóa, gợi dáng vẻ, tâm trạng của làn sương thu. Làn sương lã lã dang như cố ý chậm lại, lưu luyến mùa hè, chưa muốn bước hẳn sang thu.

Hệ thống hình ảnh độc đáo đã diễn tả một cách tài tình cái không khí se lạnh đầu thu và cả cái nhịp điệu chậm chậm của mùa thu về với đất trời.

Đối diện với những tín hiệu báo thu là cái ngỡ ngàng của lòng người:

+ “Hình như” là lối nói giả định, không chắc chắn, phù hợp với những biểu hiện mơ hồ lúc giao mùa – những biểu hiện ấy không chỉ được cảm nhận bằng các giác quan mà còn phải cảm nhận bằng cả một tâm hồn tinh tế.

+ Âm điệu: là tiếng reo vui, ngỡ ngàng lúc thu sang.

Khổ thơ là những cảm nhận mới mẻ, tinh tế của tác giả lúc mùa sang. Ẩn sau những đổi thay của thiên nhiên đất trời lúc sang thu là niềm vui, niềm hạnh phúc của thi nhân.

2.2 Quang cảnh thiên nhiên ngã dần sang thu:

- Được tái hiện vừa chân thực lại vừa sống động:

+ “Sông” “dềnh dàng”: tả thực con sông của mùa thu vô cùng trong trẻo, tĩnh lặng, êm đềm. Nghệ thuật nhân hóa khiến con sông như đang được nghỉ ngơi sau một mùa hạ vất vả với bão giông. Đó cũng là hình ảnh ẩn dụ cho con người qua chiến tranh, lửa đạn, giờ đang chậm lại, cho phép mình được nghỉ ngơi.

+ “Chim” “vội vã”: vừa tả thực những cánh chim bay vội về phương Nam tránh rét, vừa gợi những vội vã, tất bật với lo toan thường nhật của đời người.

+ Phép đối “dềnh dàng” < “vội vã” làm nổi bật hai động thái trái ngược của thiên nhiên mà cũng là sự vận động của thiên nhiên giao mùa.

Được khắc họa rất ấn tượng:

+ “Đám mây mùa hạ” được hữu hình hóa, vừa thực vừa hư, tái hiện được nhịp điệu của thời gian, là một chiếc cầu nối liền những ngày cuối hạ và đầu thu để sự chuyển giao giữa hai mùa không đứt đoạn.

+ Đám mây mang cả lớp nghĩa thế sự, gợi trạng thái giao thời của đời sống khi đất nước chuyển giao từ chiến tranh sang hòa bình.

Khoảnh khắc giao mùa hiện lên tinh tế, sống động qua những câu thơ rất giàu chất tạo hình. Ẩn sau những hình ảnh thiên nhiên lúc thu sang ấy còn là hình ảnh của đời sống lúc sang thu.

3. Kết bài:

- Nội dung:

+ Cảm nhận và tái hiện tinh tế khoảnh khắc chuyển mùa từ hạ sang thu.

+ Tái hiện những nét đẹp đặc trưng của mùa thu đất Bắc lúc vừa sang.

- Nghệ thuật: Ngôn ngữ, hình ảnh vừa giản dị, tự nhiên mà giàu sức gợi, vừa độc đáo, mới lạ. Giọng thơ nhỏ nhẹ, sâu lắng.

Loigiaihay.com